ΕΚΑΧ, που προσδιορίζει μόνο το «ανώτατο όριο» των προστίμων, καθώς και της φράσης «κατά κανόνα» που αναφέρεται στο ίδιο άρθρο 9, δεν αποκλείει καθόλου τη δυνατότητα της Επιτροπής να καθορίζει το ποσό των προστίμων σταθμίζοντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε η παράβαση.

Στην υπόθεση 188/82,

Thyssen AG, με έδρα το Duisburg (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας), εκπροσωπούμενη από τον Jochim Sedemund, δικηγόρο Κολωνίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Jacques Loesch, 2, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπης των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων, εκπροσωπούμενης από τον Götz zur Hausen, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον καθηγητή Eberhard Grabitz, του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Oreste Montalto, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης της 11ης Ιουνίου 1982, με την οποία η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο στην προσφεύγουσα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

συγκείμενο από τους T. Koopmans, πρόεδρο τμήματος, K. Bahlmann, P. Pescatore, A. O'Keeffe και G. Bosco, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. VerLoren van Themaat
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

3722

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Με την απόφαση 2794/80/ΕΚΑΧ, της 31ης Οκτωβρίου 1980 (ABl. L 291, σ. 1), η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εισήγαγε σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής χάλυβα για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα. Δυνάμει της απόφασης αυτής, η Επιτροπή καθόρισε για την επιχείρηση Thyssen AG, εδρεύουσα στο Duisburg (στο εξής: Thyssen), ποσοστώσεις παραγωγής για το τέταρτο τρίμηνο 1980. Μεταξύ των ποσοστώσεων αυτών, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στην Thyssen στις 3 Νοεμβρίου 1980, περιλαμβανόταν η ποσόστωση σχετικά με τα προϊόντα που υπάγονται στην κατηγορία I (ρόλοι και φύλλα ελασματοποιηθέντα εν θερμώ σε σειρές ειδικών ελάστρων), που καθορίστηκε σε 1 159 701 τόνους.

Με τηλετύπημα της 11ης Νοεμβρίου 1980, η Thyssen ανακοίνωσε στην Επιτροπή ότι, κατ' αυτήν, η ποσόστωση αυτή καθορίστηκε λανθασμένα.

Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι είχε γίνει κάποιο λάθος κατά τον υπολογισμό της ποσόστωσης και, με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 1980, που κοινοποιήθηκε στην Thyssen στις 17 Δεκεμβρίου 1980, αύξησε την ποσόστωση σε 1 227 736 τόνους.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1981, η Thyssen υπερέβη κατά 3 851 τόνους την ποσόστωση παραγωγής που της είχε καθορίσει η Επιτροπή για το εν λόγω τρίμηνο για τα προϊόντα της κατηγορίας I. Η ποσότητα στην οποία συνίστατο η υπέρβαση παραδόθηκε στην επιχείρηση Stahlwerke Bochum, παραγωγό μαγνητικών λαμαρινών.

Στις 11 Ιουνίου 1982, η Επιτροπή επέβαλε στην Thyssen, λόγω της υπέρβασης αυτής, πρόστιμο 288 825 ECU, ήτοι 75 ECU για κάθε τόνο υπέρβασης.

Στις 24 Ιουλίου 1982, η Thyssen άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Εντούτοις, ζήτησε από τους διαδίκους να του παράσχουν ορισμένες πληροφορίες πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση και να απαντήσουν σε ορισμένα ερωτήματα.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας, το Δικαστήριο αποφάσισε επίσης να αναθέσει την εκδίκαση της υπόθεσης στο τέταρτο τμήμα.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *Thyssen* ζητεί από το Δικαστήριο:

1. να ακυρώσει την από 11ης Ιουνίου 1982 απευθυνθείσα στην προσφεύγουσα απόφαση της καθής, με την οποία της επέβαλε πρόστιμο κατ' εφαρμογή του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ και η οποία περιήλθε στην προσφεύγουσα στις 18 Ιουνίου 1982·

2. να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

1. να απορρίψει την προσφυγή·

2. να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

III — Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων

Με τον *πρώτο λόγο* που προβάλλει η *Thyssen* ισχυρίζεται ότι της επιβλήθηκε πρόστιμο λόγω υπέρβασης ποσόστωσης για την παραγωγή ενός προϊόντος που δεν έπρεπε να υπάγεται στο σύστημα ποσοστώσεων, αν είχε γίνει ορθή εφαρμογή του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Κατ' αυτήν, η γενική απόφαση 2794/80, η οποία αποτελεί τη βάση της απόφασης με την οποία της επιβλήθηκε το πρόστιμο, κανονικά έπρεπε να εξαιρέσει από τις ποσοστώσεις τις μαγνητικές λαμαρίνες και τις πρώτες ύλες (φαρδιές ταινίες θερμής ελάσεως) που προορίζονταν για την κατασκευή τους. Εφόσον αυτό δεν έγινε, με την απόφαση αυτή παραβιάζονται πολλοί κανόνες και αρχές του κοινοτικού δικαίου και συνεπώς θα πρέπει να θεωρηθεί άκυρη.

Σχετικά, η Thyssen παρατηρεί καταρχάς ότι η Επιτροπή εκτίμησε λανθασμένα ότι υπάρχει «έκδηλη κρίση» κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 1, της συνθήκης ΕΚΑΧ σε σχέση με μια αγορά, όπως η αγορά των μαγνητικών λαμαρινών, που ήταν σταθερή και οργανωμένη από πολλά χρόνια. Συνεπώς, ελλείψει έκδηλης κρίσης, ελλείπουν και οι προϋποθέσεις για την εισαγωγή συστήματος ποσοστώσεων.

Δεδομένης της σαφώς ευνοϊκότερης κατάστασης της ζήτησης πρώτων υλών που προορίζονται για την παραγωγή μαγνητικών λαμαρινών, η εφαρμογή των γενικών μειώσεων της παραγωγής στις πρώτες αυτές ύλες έχει ως αποτέλεσμα ότι οι παραγωγοί μαγνητικών λαμαρινών αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα προμήθειας των σχετικών προϊόντων, πράγμα που είναι ασυμβίβαστο με το άρθρο 3, στοιχείο 6, της συνθήκης ΕΚΑΧ, σύμφωνα με το οποίο τα όργανα πρέπει «να μεριμνούν για τον τακτικό εφοδιασμό της κοινής αγοράς». Εφόσον με τον τρόπο αυτό η παραγωγή διατηρήθηκε τεχνητά σε επίπεδο κατώτερο από τη ζήτηση, οι καταναλωτές είναι αναγκασμένοι να απευθύνονται σε κατασκευαστές που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες ή σε παραγωγούς υποκατάστατων υλών, πράγμα που οδηγεί σε σταδιακή εξασθένιση της αγοράς, ενώ με το στοιχείο δ του άρθρου 3 που προαναφέρθηκε ανατίθεται στα όργανα η αποστολή να «μεριμνούν για τη διατήρηση των συνθηκών οι οποίες ωθούν τις επιχειρήσεις να αναπτύσσουν και να βελτιώνουν το παραγωγικό τους δυναμικό».

Εξάλλου, με τη γενική απόφαση παραβιάστηκε η αρχή της ίσης μεταχείρισης που εξαγγέλλεται στο άρθρο 4 της συνθήκης, καθόσον με το άρθρο της 6 απέκλεισε από το σύστημα των ποσοστώσεων αγορές όπως η αγορά σωλήνων και η αγορά λευκοσιδήρου, των οποίων η κατάσταση ήταν παρόμοια με την κατάσταση της αγοράς μαγνητικών λαμαρινών. Είχε επίσης αρνητικές συνέπειες για την απασχόληση στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, ενώ το άρθρο 2, παράγραφος 2, της συνθήκης επιβάλλει ρητά στην Κοινότητα την υποχρέωση να διαφυλάσσει τη συνεχή απασχόληση. Είναι δύσκολο να κατανοηθεί για ποιο σκοπό η Επιτροπή θυσίασε την ασφάλεια της απασχόλησης· εν πάση περιπτώσει, όχι βέβαια για το θεμελιώδη στόχο του άρθρου 58, δηλαδή την προσαρμογή της υπερβολικά μεγάλης παραγωγής στην υπερβολικά μειωμένη ζήτηση, δεδομένου ότι δεν ήταν δυνατό να διαπιστωθεί στην αγορά των μαγνητικών λαμαρινών μείωση της ζήτησης.

Τέλος, η γενική απόφαση εκδόθηκε χωρίς η Επιτροπή να ενημερωθεί επαρκώς για την κατάσταση της αγοράς των μαγνητικών λαμαρινών, όπως έπρεπε να πράξει, κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 2.

Η *Επιτροπή* προβάλλει καταρχάς ένσταση απαραδέκτου του λόγου αυτού, στηριζόμενη στο ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση του παρανόμου μιας γενικής απόφασης, όπως η απόφαση 2794/80, κατά την έννοια

του άρθρου 36, παράγραφος 3, της συνθήκης, όταν δεν υπάρχει άμεση νομική σχέση μεταξύ της απόφασης αυτής και της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεν υπάρχει όμως άμεση νομική σχέση μεταξύ της απόφασης 2794/80 και της απόφασης με την οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο. Η προσφεύγουσα θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι η απόφαση 2794/80 είναι εν μέρει παράνομη μόνον αν είχε προσβάλει την απόφαση με την οποία καθορίστηκε η ποσόστωση για το πρώτο τρίμηνο του 1981, πράγμα όμως που δεν έπραξε.

Η *Thyssen* απαντά ότι ο λόγος αυτός είναι παραδεκτός, σε σχέση με το άρθρο 36, παράγραφος 3, της συνθήκης ΕΚΑΧ, για δύο λόγους, ήτοι:

— πρώτον, εφόσον πρόκειται να εξεταστεί αν είναι βάσιμη η επιβολή προστίμου για υπέρβαση ποσόστωσης, είναι αναγκαίο να εκτιμηθεί αν ήταν έγκυρος ο καθορισμός της ποσόστωσης αυτής δυνάμει του κοινοτικού δικαίου·

— δεύτερον, από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλονται κατ' αποφάσεων γενικού χαρακτήρα είναι παραδεκτοί εφόσον στρέφονται κατά διατάξεων που χρησιμεύουν ως βάση των προσβαλλόμενων ατομικών αποφάσεων. Στην προκειμένη περίπτωση, η παράνομη υπαγωγή στο σύστημα ποσοστώσεων των πρώτων υλών που προορίζονται για την κατασκευή μαγνητικών λαμαρινών προφανώς χρησιμεύει ως βάση της επιβάλλουσας κυρώσεις απόφασης, εφόσον η απόφαση αυτή στηρίζεται αποκλειστικά στην πρόσθετη παραγωγή των πρώτων αυτών υλών.

Όσον αφορά το βάσιμο του προβαλλόμενου λόγου, η *Επιτροπή* θεωρεί ότι είναι αδύνατο να εκτιμηθεί η ύπαρξη έκδηλης κρίσης κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 1, της συνθήκης ΕΚΑΧ, αν η ανάλυση περιοριστεί σε ορισμένα προϊόντα σιδήρου και χάλυβα ή σε ορισμένες ειδικές αγορές. Η διαπίστωση αυτή μπορεί να γίνει μόνο βάσει εκτίμησης της όλης οικονομικής κατάστασης στην αγορά χάλυβα. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 58, παράγραφος 2, η Επιτροπή οφείλει να θεσπίζει τις ποσοστώσεις «επί ευλόγου βάσεως». Συνεπώς, αν στο σύστημα των ποσοστώσεων υπάγονταν μόνο τα προϊόντα που διατίθενται δύσκολα, θα παρεχόταν ένα αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις που παράγουν μόνο προϊόντα που πωλούνται εύκολα ή που ένα μεγάλο μέρος της παραγωγής τους αποτελείται από τέτοια προϊόντα.

Εξαίρεση μπορεί να γίνει μόνον αν έχει αποδειχτεί ότι ο αποκλεισμός ενός προϊόντος από το σύστημα ποσοστώσεων δεν επηρεάζει την ισορροπία μεταξύ των προϊόντων που διατίθενται δύσκολα και των προϊόντων που πωλούνται εύκολα ή ευκολότερα από τα πρώτα. Με τις αναλύσεις της αγοράς στις οποίες προέβη η Επιτροπή πριν από την εισαγωγή του συστήματος ποσοστώσεων παραγωγής δεν μπόρεσε να καταλήξει σε σαφές συμπέρασμα όσον αφορά τις μαγνητικές λαμαρίνες. Ειδικότερα, από τις διαβουλεύσεις που έγιναν το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 1980 μεταξύ της Επιτροπής, των επιχειρήσεων και των ενώσεων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58, παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν κατέστη δυνατό να προσδιοριστεί σαφώς αν δικαιολογούνταν ο αποκλεισμός από το σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής των πρώτων υλών που προορίζονταν για την κατασκευή μαγνητικών λαμαρινών. Αργότερα μόνον, από την ανάλυση της εξέλιξης της αγοράς, κατέστη φανερόν ότι οι πρώτες ύλες που προορίζονται για την κατασκευή μαγνητικών λαμαρινών μπορούσαν να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης που έτυχαν ο λευκοσίδηρος και οι σωλήνες.

Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι οι πρώτες ύλες που προορίζονταν για την παραγωγή μαγνητικών λαμαρινών υπήχθησαν στο σύστημα ποσοστώσεων ανταποκρινόταν στην απαίτηση της δίκαιης κατανομής των επιβαρύνσεων που συνεπάγεται το σύστημα ποσοστώσεων και συνεπώς ουδαμώς παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Όσον αφορά τους στόχους του άρθρου 2, παράγραφος 2 και του άρθρου 3, στοιχεία α και δ, της συνθήκης ΕΚΑΧ, η Επιτροπή παρατηρεί ότι όλοι αυτοί οι στόχοι δεν είναι δυνατό προφανώς να επιτευχθούν πλήρως και συγχρόνως κατά τη στιγμή της

εισαγωγής του συστήματος ποσοστώσεων παραγωγής και ότι δεν μπορεί να αντληθεί επιχείρημα από την εν μέρει μόνον πραγματοποίησή τους για να αμφισβητηθεί η νομιμότητα του συστήματος αυτού.

Ο *δεύτερος λόγος* που προβάλλει η Thyssen μπορεί να διαιρεθεί σε δύο σκέλη.

Με το πρώτο σκέλος, η *Thyssen* ισχυρίζεται ότι η διαφορά μεταξύ της ποσόστωσης που της ανακοινώθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1980 και της μεγαλύτερης ποσόστωσης που ήταν αποτέλεσμα της διόρθωσης και της κοινοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1980 πρέπει να θεωρηθεί ως συμπληρωματική ποσόστωση. Συνεπώς, δεν έπρεπε να θεωρηθεί ότι είχε εξαντλήσει την αρχική της ποσόστωση (1 159 701 τόνοι), καθώς και το περιθώριο υπέρβασης 3 % που επιτρέπει το άρθρο 8, παράγραφος 1, της γενικής απόφασης 2794/80 (στην προκειμένη περίπτωση 34 791 τόνοι) και ότι, 6άσει της κοινοποίησης της 17ης Δεκεμβρίου 1980, είχε το δικαίωμα να παραγάγει επιπλέον ποσότητα 70 076 τόνων, από τους οποίους 68 035 ως συμπληρωματική ποσόστωση και 2 041 ως περιθώριο ανοχής υπέρβασης. Επειδή η ποσότητα αυτή δεν παρήχθη κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 1980, παρά μόνο μέχρι τους 57 700 τόνους περίπου, η Thyssen θεωρεί ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, της γενικής απόφασης της παρείχε το δικαίωμα να μεταφέρει στο πρώτο τρίμηνο του 1981 μέχρι το 50 % της παραγωγής που δεν πραγματοποιήθηκε. Το τμήμα της ποσόστωσης του οποίου επιτρεπόταν η μεταφορά, αρκούσε για να καλύψει την υπέρβαση των 3 851 τόνων που της προσάπτεται.

Η *Επιτροπή* απαντά ότι η απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 1980, που κοινοποιήθηκε στην ενδιαφερόμενη στις 17 Δεκεμβρίου 1980, δεν αποτελεί πράξη καθορισμού συμπληρωματικής ποσόστωσης, αλλά πρέπει να θεωρηθεί ως πράξη με διπλή φύση, η οποία αφενός προβλέπει την ανάκληση μιας ποσόστωσης που καθορίστηκε λανθασμένα και αφετέρου καθορίζει την ορθή ποσόστωση για το τέταρτο τρίμηνο του 1980. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει λόγος παρά μόνο για μία ποσόστωση, δηλαδή την ποσόστωση που καθορίστηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1980, ύψους 1 227 736 τόνων. Η Thyssen της οποίας η παραγωγή κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 1980 αυξήθηκε, όσον αφορά τα προϊόντα της κατηγορίας I, σε 1 251 895 τόνους, εξάντλησε την ποσόστωση αυτή και ένα μέρος από το περιθώριο ανοχής 3 %. Υπ' αυτές όμως τις συνθήκες, δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 8, παράγραφος 2, της απόφασης 2794/80 και να δικαιολογήσει τη μεταφορά της ποσότητας που καλυπτόταν από το περιθώριο ανοχής και δεν χρησιμοποιήθηκε, ενώ η διάταξη αυτή προβλέπει ρητώς ότι μόνον οι επιχειρήσεις που δεν εξάντλησαν τις ποσοστώσεις τους μπορούν να μεταφέρουν την παραγωγή που δεν πραγματοποιήθηκε στο επόμενο τρίμηνο.

Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου, η *Thyssen* υποστηρίζει ότι πρέπει να γίνει δεκτή η μεταφορά των ποσοτήτων που δεν μπόρεσε να παραγάγει κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 1980, διότι η οριστική ποσόστωση της κοινοποιήθηκε καθυστερημένα, ασχέτως του άρθρου 8, παράγραφος 2, τόσο 6άσει της αρχής της «αυτοδέσμευσης» της διοίκησης όσο και 6άσει της γενικής αρχής της καλής πίστης.

Η αρχή του διοικητικού δικαίου, που αναγνωρίζεται επίσης στο κοινοτικό δίκαιο, σύμφωνα με την οποία η διοίκηση δεσμεύεται από τις ίδιες τις πράξεις της, συνεπάγεται ότι η Επιτροπή οφείλει, στην προκειμένη περίπτωση, να ακολουθήσει την πρακτική που ακολούθησε σε παρόμοιες περιπτώσεις. Η πρακτική αυτή όμως συνίσταται, όπως αποδεικνύεται από διάφορες αποφάσεις της Επιτροπής (απόφαση της 6ης Απριλίου 1981 προς την Thyssen, που αφορά τη μεταφορά της παραγωγής που αντιστοιχούσε στην αύξηση της ποσόστωσης για το τέταρτο τρίμηνο του 1980 και της κονοποιήθηκε στις 26 Ιανουαρίου 1981· απόφαση προς την επιχείρηση Ferriera Padana που αφορούσε τη μεταφορά της παραγωγής που αντιστοιχούσε στην αύξηση της ποσόστωσης για το τέταρτο τρίμηνο του 1980 και της κοινοποιήθηκε

στις 18 Δεκεμβρίου 1980), στο να επιτρέπεται η μεταφορά στο επόμενο τρίμηνο όλων των τμημάτων των ποσοστώσεων που η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν μπόρεσε να εξαντλήσει, διότι καθυστέρησε η κοινοποίηση των ποσοστώσεων για συγκεκριμένο τρίμηνο. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπόρεσαν, χάρη στις αποφάσεις αυτές, να χρησιμοποιήσουν πλήρως την αύξηση της ποσόστωσης που τους είχε ανακοινωθεί καθυστερημένα, συμπεριλαμβανομένου και του αντιστοίχου περιθωρίου υπέρβασης. Αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, δεν έχει σημασία το γεγονός ότι η αύξηση αυτή επήλθε λίγο πριν ή μετά το τέλος του εν λόγω τριμήνου· και στις δύο περιπτώσεις, η καθυστερημένη κοινοποίηση εμπόδισε την ενδιαφερόμενη επιχείρηση να παραγάγει τις ποσότητες που θα μπορούσε να παραγάγει κανονικά. Εξάλλου, στην περίπτωση της επιχείρησης Ferriera Padana επετράπη η μεταφορά της παραγωγής που δεν πραγματοποιήθηκε, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 2, της απόφασης 2794/80.

Η *Επιτροπή* αντιτείνει ότι η Thyssen δεν απέδειξε ότι υπάρχει στο κοινοτικό δίκαιο η αρχή της «αυτοδέσμευσης». Εξάλλου, ακόμα κι αν υπήρχε μια τέτοια αρχή στο κοινοτικό δίκαιο, θα μπορούσε να εφαρμοστεί μόνο σε σχέση με αποφάσεις με τις οποίες ασκείται διακριτική εξουσία. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, πρόκειται για απόφαση που ελήφθη δυνάμει δέσμιας εξουσίας: η Επιτροπή δεν διέθετε διακριτική εξουσία να καθορίσει την ποσόστωση παραγωγής σχετικά με την κατηγορία Ι για το πρώτο τρίμηνο 1981.

Επίσης, οι δύο περιπτώσεις που αναφέρθηκαν από την Thyssen δεν είναι παρόμοιες με την υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι και στις δύο αυτές περιπτώσεις οι ποσοστώσεις δεν είχαν εξαντληθεί, ενώ η προσφεύγουσα είχε ήδη υπερβεί την ποσόστωσή της κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου. Η υπέρβαση που επιτρεπόταν και δεν πραγματοποιήθηκε δεν μπορούσε να μεταφερθεί, διότι, αν η Επιτροπή είχε επιτρέψει μια τέτοια μεταφορά, θα είχε παραβεί το άρθρο 8, παράγραφος 2, της απόφασης 2794/80 που δεν επιτρέπει τη μεταφορά τμημάτων ποσόστωσης.

Επικουρικώς, η *Thyssen* παρατηρεί επίσης ότι, στην περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει ότι η παραγωγή των επίδικων 3 851 τόνων συνιστά πράγματι υπέρβαση της ποσόστωσης, το γεγονός ότι η Επιτροπή επικαλέστηκε την υπέρβαση αυτή και επέβαλε πρόστιμο για το λόγο αυτό συνιστά κατάχρηση εξουσίας. Με το εν λόγω πρόστιμο στην πραγματικότητα τιμωρείται η προσφεύγουσα επειδή έλαβε ένα μέτρο με το οποίο περιορίστηκε να αντισταθμίσει, τουλάχιστον εν μέρει, τα αποτελέσματα ενός σφάλματος που υπήρξε αιτία δυσμενών διακρίσεων και διαπράχθηκε κατά τον υπολογισμό των ποσοστώσεων, και για το οποίο η μόνη υπεύθυνη ήταν η Επιτροπή. Με τη συμπεριφορά της η Επιτροπή παραβιάζει κατάφωρα την αρχή της καλής πίστης που αναγνωρίζεται από το κοινοτικό δίκαιο.

Λόγω του σφάλματος που διέπραξε η Επιτροπή, η Thyssen εμποδίστηκε αντικειμενικά να εκμεταλλευτεί πλήρως τις δυνατότητες παραγωγής που της παρασχέθηκαν στο πλαίσιο της απόφασης 2794/80 και να παραδώσει ορισμένες ποσότητες προϊόντων τις οποίες, μεταξύ άλλων, είχαν παραγγείλει, η εταιρεία Stahlwerke Bochum (στο εξής: SWB). Συνεπώς, υπέστη ζημία, για την οποία δικαιούται να ζητήσει αποκατάσταση από την Επιτροπή.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1981, η Thyssen αντιστάθμισε εν μέρει, με δική της πρωτοβουλία, τη ζημία αυτή σε σχέση με μια συγκεκριμένη περίπτωση, η οποία εξάλλου είναι γνωστή στην Επιτροπή και για την οποία η Επιτροπή παραδέχτηκε ότι υπήρχε ανάγκη να ρυθμιστεί.

Καίτοι αναγνωρίζει ότι δεν μπορεί να επικαλεστεί την ύπαρξη δικαιώματος αποκατάστασης των ζημιών για τις οποίες ευθύνεται η Κοινότητα, η Thyssen ισχυρίζεται

ότι η αρχή της καλής πίστης θα έπρεπε να εμποδίσει την Επιτροπή να επιβάλει πρόστιμο στην προσφεύγουσα για το μοναδικό λόγο ότι προσπάθησε να περιορίσει τη ζημία που την απειλούσε, λόγω σφάλματος που διέπραξε η ίδια η Επιτροπή.

Όσον αφορά την ύπαρξη ζημίας, η Thyssen δέχεται ότι η εταιρεία SWB και οι αγοραστές της υπέστησαν σοβαρή ζημία, διότι δεν παραδόθηκαν, το αργότερο κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου 1981, 3 851 τόνοι πρώτων υλών και ότι η ζημία αυτή βάρυνε την προσφεύγουσα.

Η Thyssen υποστηρίζει επίσης ότι η καθυστερημένη κοινοποίηση της ποσόστωσης θα της προξενούσε άμεσα και αναπόφευκτα ζημία, εάν δεν είχε παραδώσει την ποσότητα που αντιστοιχούσε στην υπέρβαση. Αντίθετα απ' ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, η προσφεύγουσα δεν θα μπορούσε να υπερβεί την αρχική ποσόστωση και το περιθώριο ανοχής υπέρβασης, πριν της ανακοινωθεί η αύξηση των ποσοστώσεων, ακόμη και αν έκρινε ότι η ποσόστωση είχε υπολογιστεί λανθασμένα. Πράγματι, οι υπολογισμοί που έγιναν από τις υπηρεσίες της επιχείρησης δεν αποτελούσαν επαρκή λόγο για να αγνοήσει μια δεσμευτική κοινοποίηση σχετικά με τις ποσοστώσεις.

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι δεν είναι δυνατό να συναχθεί από την αρχή της καλής πίστης το παράνομο της προσβαλλόμενης απόφασης. Παρατηρεί ότι στην πραγματικότητα το άρθρο 9 της απόφασης 2794/80 επιτάσσει την επιβολή προστίμου σε περίπτωση υπέρβασης της ποσόστωσης. Επειδή η Επιτροπή δεν έχει διακριτική εξουσία, δεν μπορεί να γίνει επίκληση ενός επιχειρήματος, σαν αυτό που προέβαλε η Thyssen, το οποίο συνίσταται ακριβώς στον ισχυρισμό ότι έπρεπε να περιοριστεί η διακριτική εξουσία της Επιτροπής για λόγους επιεικείας που απορρέουν από την αρχή της καλής πίστης.

Η Επιτροπή αμφισβητεί τόσο την ύπαρξη ζημίας, όσο και την ύπαρξη άμεσης αιτιώδους συναφείας μεταξύ της ζημίας που ισχυρίστηκε ότι υπέστη η προσφεύγουσα και του γεγονότος ότι η απόφαση περί αυξήσεως της ποσόστωσης για το τέταρτο τρίμηνο του 1980 περιήλθε στην προσφεύγουσα μόλις στις 17 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

Παρατηρεί ότι η Thyssen ανέφερε μόνο τις συνέπειες που θα υφίστατο η SWB, αν οι παραδόσεις των πρώτων υλών είχαν πραγματοποιηθεί μόνο στο πλαίσιο των ποσοστώσεων παραγωγής που είχε καθορίσει η καθής. Η προσφεύγουσα όμως δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο σχετικό με τα πραγματικά περιστατικά που να αποδεικνύει σε ποιο βαθμό οι δυσκολίες που αντιμετώπισε η SWB της προξένησαν ζημία.

Εξάλλου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υπάρχει ζημία, η Thyssen δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι η ζημία αυτή είναι συνέπεια της καθυστερημένης κοινοποίησης της ποσόστωσης. Κατά την Επιτροπή, αν η προσφεύγουσα είχε προγραμματίσει ορθά την παραγωγή της, θα ήταν σε θέση να παραγάγει χωρίς δυσκολία την επίδικη ποσότητα.

Ο ισχυρισμός, σύμφωνα με τον οποίο η προσφεύγουσα βρέθηκε αντιμέτωπη με σωρεία παραγγελιών που δεν είχαν εκτελεστεί και ήταν αναγκασμένη να τηρήσει το ποσοστό μείωσης των παραδόσεων που επέβαλε σε μια τέτοια περίπτωση η γερμανική νομοθεσία, είναι πολύ αόριστος για να μπορεί να ανατρέψει την πεποίθηση της καθής. Αντίθετα, οι ποσότητες που παρήγε καθημερινά η Thyssen κατά το Δεκέμβριο του 1980 αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των 2 851 τόνων ήταν επίσης δυνατή στο πλαίσιο της ποσόστωσης που αρχικά είχε καθοριστεί σε υπερβολικά χαμηλό επίπεδο. Πράγματι, μέχρι τις 16 Δεκεμβρίου 1980, η Thyssen δεν είχε αρχίσει να παράγει την ποσότητα που αντιστοιχούσε στο 3 % που ήταν το περιθώριο ανοχής υπέρβασης. Στα όρια της δυνατότητας παραγωγής που δεν είχε εξαντλήσει, μπορούσε χωρίς δυσκολία να παραγάγει, πριν από τις 17 Δεκεμβρίου 1980, τους 3 851 τόνους πρώτων υλών για

την παραγωγή μαγνητικών λαμαρινών που προορίζονταν για την SWB.

Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, η *Thyssen* υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, επιβάλλοντας το πρόστιμο, παραβίασε τόσο την απαγόρευση της αρχής «venire contra factum proprium» όσο και την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Κατά την Thyssen, κατά τη διάρκεια σύσκεψης που έγινε στις 27 Νοεμβρίου 1980, οι εκπρόσωποι της επιχείρησης Otto Wolff AG της Κολωνίας, η οποία μαζί με την Thyssen είναι μητρική εταιρεία της SWB, ανέφεραν στους εκπροσώπους της Επιτροπής τους λόγους για τους οποίους ήταν απολύτως αναγκαίο να γίνουν από την Thyssen οι παραδόσεις στην SWB.

Με την ευκαιρία αυτή, συμφωνήθηκε, αφού διαπιστώθηκε ότι ήταν αδύνατο να ληφθούν αμέσως μέτρα παρεκκλίσεως, να δοθεί μια πραγματική λύση κατά την οποία, χωρίς να προδικάζει το ζήτημα των τυπικών διατάξεων παρεκκλίσεως που επρόκειτο να θεσπιστούν, θα ελαμβάνετο συγχρόνως υπόψη η πραγματική ανάγκη ικανοποιητικής ρύθμισης του θέματος.

Η Επιτροπή δήλωσε ότι ήταν έτοιμη να ανεχτεί σιωπηρά μια υπέρβαση χωρίς να εκδώσει τυπική απόφαση εξαίρεσης. Η συμφωνία αυτή αναφέρθηκε από τον Remy, μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Otto Wolff AG, σε επιστολή της 3ης Δεκεμβρίου 1980 προς την Επιτροπή που δεν προκάλεσε καμία αντίδραση εκ μέρους της. Η εμπιστοσύνη που δημιουργήθηκε με τον τρόπο αυτό στην προσφεύγουσα ενισχύθηκε ακόμη από τη στάση των εκπροσώπων της Επιτροπής, οι οποίοι, στη σύσκεψη της 17ης Δεκεμβρίου 1980, δέχτηκαν ότι έπρεπε να εξασφαλιστεί ότι θα ικανοποιηθούν πλήρως οι ανάγκες της SWB σε πρώτες ύλες που προμήθευε η προσφεύγουσα και προορίζονταν για την κατασκευή μαγνητικών λαμαρινών.

Κατά την Thyssen, τέτοιες «υποσχέσεις» ήταν πρόσφορες να δημιουργήσουν κατάσταση «δικαιολογημένης εμπιστοσύνης», έστω και αν δεν ερμηνεύονται ως ανάληψη δέσμευσης που δημιουργεί άμεση νομική υποχρέωση της καθής.

Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι κατά τη διάρκεια της σύσκεψης της 27ης Νοεμβρίου 1980 οι υπάλληλοί της δεν έδωσαν καμία υπόσχεση ότι δεν θα επιβληθεί πρόστιμο σε περίπτωση υπέρβασης και ότι, συνεπώς, ούτε από το γράμμα του Remy της 3ης Δεκεμβρίου 1980 μπορούσε να συναχθεί κάτι τέτοιο. Εξάλλου, κατά τη σύσκεψη της 17ης Δεκεμβρίου 1980, οι υπάλληλοι της Επιτροπής διευκρίνισαν ότι η Thyssen έπρεπε να εξασφαλίσει τον εφοδιασμό της SWB μέσα στα όρια της ποσόστωσης που της είχε καθοριστεί για την κατηγορία I, η οποία ήταν επαρκώς υψηλή.

Η Επιτροπή προσθέτει ότι, ακόμα κι αν πράγματι δόθηκαν τέτοιες υποσχέσεις, δεν ισχύουν νομικώς.

Καταρχάς, μια υπόσχεση που δεσμεύει την Επιτροπή δεν μπορεί να δοθεί παρά μόνο από την υπεύθυνη αρχή, που είναι μόνο η Επιτροπή ή ένα μέλος της Επιτροπής εξουσιοδοτημένο να προβαίνει σε τέτοιες δηλώσεις.

Εξάλλου, αυτό που είναι πιο σημαντικό είναι ότι το άρθρο 9 της γενικής απόφασης 2794/80 επιτάσσει την επιβολή προστίμου σε περίπτωση υπέρβασης της ποσόστωσης. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έχει διακριτική εξουσία που να της επιτρέπει να απόσχει της επιβολής προστίμου, κάθε υπόσχεση υπό την έννοια αυτή θα ήταν παράνομη και δεν μπορεί να θεμελιώσει οποιαδήποτε κατάσταση δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Με τον *τέταρτο λόγο* της, η *Thyssen* ισχυρίζεται ότι η απόφαση με την οποία η Επιτροπή της επέβαλε πρόστιμο παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον δεν έλαβε υπόψη τις ειδικές περιστάσεις (το αμελητέο της υπέρβασης, μη ύπαρξη έκδηλης κρίσης στη σχετική αγορά, πταίσμα της Επιτροπής στην κοινοποίηση των ποσοστώσεων, υποσχέσεις της Επι-

τροπής), οι οποίες, κατά την προσφεύγουσα, χαρακτηρίζουν την προκειμένη περίπτωση. Το σύνολο των στοιχείων αυτών αποδεικνύει ότι δεν πρόκειται στην προκειμένη περίπτωση για «συνήθη» υπέρβαση ποσοστώσεων. Στην πραγματικότητα πρόκειται για σώρευση στοιχείων που δεν υπάγονται σε ορισμένο τύπο, με τα οποία ζητείται εξαίρεση από τον κανόνα, καθένα δε από τα στοιχεία αυτά αποβλέπει στη μείωση της σημασίας της υποτιθέμενης παράβασης.

Επιβάλλοντας, παρ' όλ' αυτά, το πρόστιμο, η Επιτροπή υιοθέτησε συνεπώς, αν ληφθούν υπόψη αυτές οι ιδιομορφίες της υπό κρίση υπόθεσης, μια συμπεριφορά απολύτως αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας.

Η *Επιτροπή* τονίζει καταρχάς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, της απόφασης 2794/80, δεν έχει διακριτική εξουσία να αποφασίζει αν πρέπει ή όχι να επιβληθεί πρόστιμο, ούτε είναι ελεύθερη να καθορίζει το ποσό του προστίμου αυτού. Εξάλλου, προσθέτει ότι, βάσει κανενός από τα στοιχεία που επικαλέστηκε η Thyssen, δεν είναι δυνατό να αμφισβητηθεί η υποχρέωση που της επιβάλλει το άρθρο 9, παράγραφος 1, που αναφέρθηκε, δηλαδή να επιβάλλει πρόστιμο για κάθε υπέρβαση. Ούτε από το σύνολο των στοιχείων αυτών είναι συνεπώς δυνατό να αμφισβητηθεί η υποχρέωση αυτή. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά το ποσό του προστίμου. Ειδικότερα, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μείωση του ποσού αυτού λόγω του αμελητέου της υπέρβασης, δεδομένου ότι η απόφαση 2794/80 ήδη έλαβε υπόψη τις μικρότερης σημασίας υπερβάσεις προβλέποντας περιθώριο ανοχής 3 %.

Με τον *πέμπτο λόγο* της, η *Thyssen* ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη και ότι εκδόθηκε κατόπιν μιας διαδικασίας, κατά την οποία παραβιάστηκαν θεμελιώδη δικαιώματα.

Κατά την Thyssen, από την αιτιολογία της απόφασης δεν μπορεί να συναχθεί αν η Επιτροπή εξέτασε τα επιχειρήματα που πρόβαλε η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

Η *Επιτροπή* απαντά ότι στο αιτιολογικό της απόφασης ανέφερε ότι η προσφεύγουσα εκφράστηκε προφορικώς και γραπτώς σχετικά με την αιτίαση της υπέρβασης των ποσοστώσεων. Αυτό αποδεικνύει ότι η Επιτροπή εκτίμησε τα πραγματικά γεγονότα και τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα. Δεν ήταν υποχρεωμένη να επαναλάβει όλες τις λεπτομέρειες της εκτίμησης αυτής στο αιτιολογικό της απόφασης.

Κατά την *Thyssen*, η παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων συνίσταται στο γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια μιας ακρόασης που έγινε στις 15 Ιανουαρίου 1982, η Επιτροπή προέβη σε μαγνητοφώνηση εν αγνοία των εκπροσώπων της προσφεύγουσας. Η ηχογράφηση αυτή , που έγινε κατά παράβαση ενός από τα θεμελιώδη δικαιώματα επί της προσωπικότητας, τα οποία, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του κοινοτικού δικαίου, δεν έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο για την έκδοση της απόφασης.

Η *Επιτροπή* παρατηρεί ότι η ηχογράφηση χρησιμοποιήθηκε μόνο για τη σύνταξη ενός πρακτικού της ακρόασης, το οποίο διαβιβάστηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο της 1ης Φεβρουαρίου 1982 και επί του οποίου η προσφεύγουσα έλαβε θέση στις 11 Φεβρουαρίου 1982. Κανένα στοιχείο της απόφασης δεν βασίζεται συνεπώς στην ηχογράφηση. Η σύνταξη ενός γραπτού πρακτικού, που εγκρίθηκε από την προσφεύγουσα, αίρει κάθε σπουδαιότητα ως προς το πρόβλημα της χρησιμοποίησης μιας ηχογράφησης που έγινε εν αγνοία των ενδιαφερομένων.

Με την απάντησή της, η *Thyssen* προβάλλει ένα νέο επιχείρημα, που συνίσταται στο ότι

η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο θα έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να ακυρωθεί, ελλείψει πταίσματος της προσφεύγουσας. Πράγματι, η αρχή «nulla poena sine culpa» θα έπρεπε να θεωρηθεί, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ως αναπόσπαστο τμήμα του κοινοτικού δικαίου. Συνεπώς, πολλά στοιχεία, όπως οι υποσχέσεις της Επιτροπής να ανεχτεί την υπέρβαση, η κατάσταση ανάγκης στην οποία βρισκόταν η SWB, η καθυστερημένη ανακοίνωση των ποσοστώσεων, η μικρής σημασίας υπέρβαση της ποσόστωσης που είχε καθοριστεί, κλπ., καθιστούν προφανές ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στην Thyssen οποιοδήποτε πταίσμα δυνάμενο να δικαιολογήσει πρόστιμο. Εξάλλου, το γεγονός ότι η Επιτροπή, όπως δέχεται και η ίδια, δεν εξέτασε καν αν υπάρχει πταίσμα, πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη για την έλλειψη αιτιολογίας της απόφασης.

Η *Επιτροπή* αντιτείνει ότι το πρόστιμο που προβλέπεται από το άρθρο 9, παράγραφος 1, της γενικής απόφασης 2794/80 δεν συνιστά ποινικής φύσεως κύρωση, αλλά αποβλέπει στο να αφαιρέσει από τους ενδιαφερομένους το πλεονέκτημα που πέτυχαν παράνομα, μέσω της υπέρβασης της ποσόστωσης παραγωγής. Συνεπώς, η εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 1, της γενικής απόφασης 2794/80 δεν προϋποθέτει την ύπαρξη πταίσματος.

IV — Προφορική διαδικασία

Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους στη συνεδρίαση της 18ης Μαΐου 1983.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 6ης Ιουλίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 24 Ιουλίου 1982, η εταιρεία Thyssen AG (στο εξής: Thyssen), εδρεύουσα στο Duisburg, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 36, δεύτερη παράγραφος, της συνθήκης ΕΚΑΧ, προσφυγή με την οποία ζητεί την ακύρωση μιας απόφασης με την οποία η Επιτροπή της επέβαλε πρόστιμο 288 825 ECU, δηλαδή 691 802 γερμανικών μάρκων (DM).

2 Ως αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης φέρεται ότι, κατά το πρώτο τρίμηνο του 1981, η Thyssen υπερέβη κατά 3 851 τόνους την ποσόστωση παραγωγής που της είχε καθοριστεί για τα προϊόντα της κατηγορίας I στο πλαίσιο του συστήματος ποσοστώσεων παραγωγής χάλυβα που εισήχθη με την απόφαση 2794/80/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 31ης Οκτωβρίου 1980 (ABl. L 291, σ. 1).

3 Η ποσότητα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση αυτή παραδόθηκε, σε εκτέλεση παραγγελίας που δόθηκε το 1980, στην εταιρεία Stahlwerke Bochum (στο εξής:

SWB), κατασκευάστρια μαγνητικών λαμαρινών, η οποία είχε ανάγκη την ποσότητα αυτή για να μη διακόψει την παραγωγή της.

4 Για το τέταρτο τρίμηνο του 1980, η Thyssen επικαλέστηκε τα ακόλουθα γεγονότα που κατ' αυτήν είχαν σχέση με την υπέρβαση που της προσάπτεται:

— η ποσότωση των 1 159 701 τόνων που η Επιτροπή κοινοποίησε στην Thyssen στις 3 Νοεμβρίου 1980 καθορίστηκε λανθασμένα·

— το ακριβές μέγεθος της ποσόστωσης, 1 227 736 τόνων, κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 17 Δεκεμβρίου 1980·

— το περιθώριο υπέρβασης κατά 3 %, που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 1, της πιο πάνω απόφασης 2794/80, αντιστοιχούσε, βάσει της ποσόστωσης που διορθώθηκε, σε 36 832 τόνους·

— συνεπώς, η Thyssen μπορούσε να παραγάγει νόμιμα, κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του 1980, 1 264 568 τόνους·

— η πραγματική παραγωγή της Thyssen κατά τη διάρκεια της υπό κρίση περιόδου ανήλθε σε 1 251 895 τόνους και συνεπώς μέρος της υπέρβασης που επιτρεπόταν και αντιστοιχούσε σε 12 673 τόνους δεν χρησιμοποιήθηκε.

5 Η Thyssen, ενώ δεν αμφισβητεί ότι πράγματι έγινε υπέρβαση κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1981, εντούτοις ισχυρίζεται ότι:

α) η γενική απόφαση 2794/80/ΕΚΑΧ είναι παράνομη, καθόσον κακώς υπήγαγε στο σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής τις μαγνητικές λαμαρίνες και τις πρώτες ύλες που προορίζονται για την κατασκευή τους·

6) το άρθρο 8, παράγραφος 2, της γενικής απόφασης που προαναφέρθηκε προέβλεπε μέσα σε ορισμένα όρια, δικαίωμα μεταφοράς στο επόμενο τρίμηνο, του οποίου μπορούσε να κάνει χρήση και η προσφεύγουσα για τις ποσότητες που δεν παρήχθησαν κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του 1980·

γ) δεδομένου ότι η Επιτροπή είχε ακολουθήσει μια διοικητική πρακτική που συνίστατο στο να επιτρέπει τη μεταφορά σε επιχειρήσεις που βρίσκονταν στην ίδια κατάσταση με την προσφεύγουσα, δεν μπορούσε να επιβάλει κυρώσεις για υπέρβαση που έκανε η προσφεύγουσα, χωρίς να παραβιάσει την αρχή κατά την οποία η ιδιοίκηση δεσμεύεται από τις ίδιες τις πράξεις της («αυτοδέσμευση της διοίκησης»)·

δ) αφού η Επιτροπή, με την υπαίτια καθυστέρηση της κοινοποίησης της ποσόστωσης, εμπόδισε την προσφεύγουσα να παραγάγει εντός του 1980 την ποσότητα που προοριζόταν για την SWB, δεν μπορούσε, χωρίς να παραβιάσει την αρχή της καλής πίστης, να προσάψει στην ενδιαφερομένη ότι παρήγαγε την ποσότητα αυτή κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1981·

ε) ανώτεροι υπάλληλοι της Επιτροπής είχαν υποσχεθεί στην προσφεύγουσα ότι δεν θα της επέβαλλαν πρόστιμο σε περίπτωση υπέρβασης που θα γινόταν με μοναδικό σκοπό την παράδοση στην εταιρεία SWB της ποσότητας των πρώτων υλών που είχε ανάγκη για να μη διακόψει τις δραστηριότητές της·

στ) η ηχογράφηση που έγινε από την Επιτροπή, εν αγνοία της προσφεύγουσας, κατά τη διάρκεια της ακρόασης της 15ης Ιανουαρίου 1982, πρέπει να θεωρηθεί ως παραβίαση ουσιώδους τύπου·

ζ) το πρόστιμο επιβλήθηκε χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε απόδειξη πταίσματος της προσφεύγουσας·

η) η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον περιορίστηκε να επιβάλει πρόστιμο βάσει της διαπίστωσης, που βασίστηκε σε μαθηματικά δεδομένα, ότι έγινε υπέρβαση της ποσόστωσης χωρίς να λάβει υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης.

6 Το επιχείρημα που βασίζεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή κακώς είχε υπαγάγει στο σύστημα ποσοστώσεων τις μαγνητικές λαμαρίνες και τις πρώτες ύλες που προορίζονταν για την κατασκευή τους, δεδομένου ότι η αγορά των μαγνητικών λαμαρινών δεν είχε παρουσιάσει κάμψη κατά τα έτη 1974 μέχρι 1980, αμφισβητήθηκε από την Επιτροπή, η οποία τόνισε ότι η γενική κρίση στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα επεκτάθηκε κατά τα τελευταία χρόνια και στον τομέα των μαγνητικών λαμαρινών. Σχετικά, η Επιτροπή προσκόμισε, με την απάντησή της στα ερωτήματα που της έθεσε το Δικαστήριο, στατιστικές που αποδεικνύουν ότι η μέση μηνιαία παραγωγή μαγνητικών λαμαρινών στην Κοινότητα μειώθηκε από 88 920 τόνους το 1978 σε 85 250 τόνους το 1979 και σε 75 580 τόνους το 1980. Εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτρπή διευκρίνισε ότι το 1980 η παραγωγή μαγνητικών λαμαρινών ανήλθε σε 900 000 τόνους περίπου, πράγμα που εμφαίνει μείωση κατά 400 000 τόνους σε απόλυτους αριθμούς και κατά 29 % σε σχέση με την παραγωγή του 1974, τελευταίο έτος ευνοϊκής συγκυρίας στον τομέα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα.

7 Ενόψει των στοιχείων που αναφέρθηκαν, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να παραβεί το άρθρο 58 ή να προβεί σε δυσμενή ματαχείριση, να κρίνει ότι δεν έπρεπε να αποκλείσει τις μαγνητικές λαμαρίνες από το σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής.

8 Όσον αφορά το λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της απόφασης 2794/80/ΕΚΑΧ, η διάταξη αυτή αναφέρεται αποκλειστικά στη δυνατότητα μεταφοράς στο επόμενο τρίμηνο της ποσόστωσης παραγωγής που δεν χρησιμοποιήθηκε, ενώ αντίθετα η Thyssen είχε εξαντλήσει το σύνολο της ποσόστωσής της. Σχετικά, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας σύμφωνα με το οποίο η ανακοίνωση της 17ης Δεκεμβρίου 1980 καθόρισε συμπληρωματική ποσόστωση που η προσφεύγουσα δεν μπόρεσε να χρησιμοποιήσει πλήρως, αφού είχε εξαντλήσει το σύνολο της αρχικής ποσόστωσης και το σχετικό περιθώριο ανοχής υπερβάσεως. Στην πραγματικότητα, καθορίστηκε μία και μόνη ποσόστωση: αυτή που ανακοινώθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1980, σε αντικατάσταση της λανθασμένης ποσόστωσης που κοινοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1980.

9 Σχετικά με τη δήθεν αυτοδέσμευση της διοίκησης, η Επιτροπή απέδειξε ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες επέτρεψε τη μεταφορά δεν είχαν ακόμη, αντίθετα προς ό,τι συνέβη με την Thyssen, εξαντλήσει την ποσόστωσή τους και συνεπώς συγκέντρωναν τις προϋποθέσεις του προαναφερθέντος άρθρου 8, παράγραφος 2, για να τύχουν της μεταφοράς αυτής. Όταν πρόκειται για καταστάσεις που δεν είναι όμοιες, δεν μπορεί να γίνει επίκληση καμιάς αρχής του κοινοτικού δικαίου, ώστε να στηριχτεί απαίτηση ίδιας μεταχείρισης.

10 Όσον αφορά το λόγο ακυρώσεως που βασίζεται στην καθυστέρηση της κοινοποίησης της οριστικής ποσόστωσης, πρέπει να τονιστεί ότι η υπαίτια συμπεριφορά της Επιτροπής δεν μπορεί να δικαιολογήσει την παραβίαση του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους των επιχειρήσεων, και αυτό ανεξάρτητα από τις προβαλλόμενες οικονομικής φύσεως δικαιολογίες.

11 Απορριπτέο είναι και το επιχείρημα που βασίζεται στη δήθεν υπόσχεση υπαλλήλων της Κοινότητας, αφού κανένας υπάλληλος δεν μπορεί να δεσμευτεί νομίμως ότι δεν θα εφαρμόσει το κοινοτικό δίκαιο. Συνεπώς, δεν μπορεί να έχει δημιουργηθεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη από τέτοια υπόσχεση, ακόμη και στην περίπτωση που η υπόσχεση αυτή έχει δοθεί.

12 Ούτε ο λόγος ακυρώσεως σχετικά με την παραβίαση ουσιωδών τύπων, που στηρίζεται στην ηχογράφηση που έγινε κατά τη διάρκεια της ακρόασης της 15ης Ιανουαρίου 1982, μπορεί να γίνει δεκτός. Πράγματι, ακόμα και αν είναι ευκταίο να γνωστοποιεί εκ των προτέρων η Επιτροπή στους εκπρόσωπους των επιχειρήσεων που παρουσιάζονται σε ακρόαση ότι συνηθίζει να ηχογραφεί όλες τις παρεμβάσεις για να τις χρησιμοποιήσει για την προετοιμασία των πρακτικών, δεν αμφισβητήθηκε στην προκειμένη περίπτωση ότι το πρακτικό της ακρόασης υποβλήθηκε, στο σύνολό του, προς έγκριση στην Thyssen και ότι, συνεπώς, στο φάκελο δεν υπήρχε κανένα στοιχείο που αγνούσε η Thyssen.

13 Προς στήριξη του λόγου που βασίζεται στην έλλειψη πταίσματος εκ μέρους της, η Thyssen υποστηρίζει ότι, ενόψει του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων για να εκτιμηθεί αν υφίσταται πταίσμα, ιδίως της κατάστασης ανάγκης στην οποία βρισκόταν η SWB, των υποσχέσεων των υπαλλήλων της Επιτροπής, του αμφίβολου, από νομική άποψη, χαρακτήρα της υπαγωγής στο σύστημα των ποσοστώσεων των πρώτων υλών που προορίζονται για την παραγωγή μαγνητικών λαμαρινών, της καθυστερημένης ανακοίνωσης της ποσόστωσης για το τέταρτο τρίμηνο του 1980, της μικρής σημασίας της υπέρβασης της ποσόστωσης που της καθορίστηκε για το πρώτο τρίμηνο του 1981, καθίσταται προφανές ότι δεν μπορεί να αποδοθεί στην προσφεύγουσα οποιοδήποτε πταίσμα που να δικαιολογεί την επιβολή προστίμου.

14 Τα επιχειρήματα που κρίθηκαν αβάσιμα επ' ευκαιρία της εξέτασης των άλλων λόγων που προέβαλε η Thyssen πρέπει να απορριφθούν χωρίς περαιτέρω εξέταση. Παραμένει συνεπώς προς εξέταση μόνο η κατάσταση ανάγκης και το αμελητέο ύψος της υπέρβασης.

15 Το επιχείρημα που στηρίζεται στην κατάσταση ανάγκης πρέπει να απορριφθεί. Ασχέτως της σημασίας του επιχειρήματος αυτού στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου γενικώς, αξίζει να σημειωθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, μια επιχείρηση δεν μπορεί να επικαλεστεί τη δήθεν κατάσταση ανάγκης τρίτου για να δικαιολογήσει παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει από το σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής.

16 Όσον αφορά τη διαβεβαίωση ότι η υπέρβαση της ποσόστωσης ήταν μηδαμινή, πρέπει να σημειωθεί ότι για την υπέρβαση αυτή επιβλήθηκε κύρωση διότι σημειώθηκε υπέρβαση του κατά 3 % περιθωρίου ανοχής της ποσόστωσης που είχε καθοριστεί με το άρθρο 8, παράγραφος 1, της απόφασης 2794/80, γεγονός που αποκλείει τη δυνατότητα να θεωρηθεί ως αμελητέα.

17 Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή εφάρμοσε, στην υπό κρίση υπόθεση, τις αρχές σχετικά με την παράβαση του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ και την εντεύθεν απορρέουσα επιβολή του προστίμου.

18 Πρέπει εντούτοις να εξεταστεί αν συντρέχουν οι περιστάσεις που δικαιολογούν το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή. Σχετικά, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα επικαλείται την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, καθόσον η Επιτροπή περιορίστηκε να επιβάλει πρόστιμο βάσει της διαπίστωσης, που στηριζόταν σε μαθηματικά δεδομένα, ότι έγινε υπέρβαση της ποσόστωσης, χωρίς να λάβει υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης.

19 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεσμεύεται από το άρθρο 9 της απόφασης 2794/80/ΕΚΑΧ, που καθορίζει «κατά κανόνα» το ποσό του προστίμου σε 75 ECU για κάθε τόνο υπέρβασης. Κατά την εφαρμογή της διάταξης αυτής, η καθής ποτέ δεν κατήλθε, σύμφωνα με τη διοικητική της πρακτική, κάτω των 75 ECU για κάθε τόνο υπέρβασης. Η Επιτροπή δέχεται πάντως ότι η επιβολή προστίμου βάσει μικρότερου ποσοστού είναι δυνατή σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις.

20 Η επιχειρηματολογία αυτή όμως βασίζεται σε πεπλανημένη αντίληψη των εξουσιών της Επιτροπής. Το άρθρο 9 που προαναφέρθηκε, ερμηνευόμενο υπό το φως του άρθρου 58, παράγραφος 4, της συνθήκης ΕΚΑΧ, που προσδιορίζει μόνο το «ανώτατο όριο» των προστίμων, καθώς και της φράσης «κατά κανόνα» που αναφέρεται στο ίδιο το άρθρο 9, δεν αποκλείει καθόλου τη δυνατότητα της Επιτροπής να καθορίζει το ποσό των προστίμων σταθμίζοντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε η παράβαση, όπως το δέχεται η ίδια η Επιτροπή για εξαιρετικές περιπτώσεις.

21 Από το φάκελο της δικογραφίας προκύπτει ότι η καθυστέρηση της ανακοίνωσης της οριστικής ποσόστωσης εμπόδισε την Thyssen να παραγάγει, κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 1980, την ποσότητα που της επιτρεπόταν να παραγάγει. Πράγματι, όπως απέδειξε η προσφεύγουσα, αναφερόμενη με ακρίβεια στις τεχνικές απαιτήσεις της παραγωγής και στη ρύθμιση περί ωραρίων εργασίας που ισχύει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η περίοδος από 17ης Δεκεμβρίου 1980 μέχρι το τέλος του τέταρτου τριμήνου του 1980 δεν μπορούσε πλέον να επαρκέσει για να εξαντληθεί το περιθώριο ανοχής.

22 Συνεπώς πρέπει να αναγνωριστεί υπέρ της προσφεύγουσας η ύπαρξη εξαιρετικής κατάστασης που δικαιολογεί διαφορετική εκτίμηση από εκείνη στην οποία προέβη η Επιτροπή σχετικά με τη βαρύτητα της παράβασης και τον καθορισμό του ποσού του προστίμου.

23 Σχετικά, πρέπει να σημειωθεί ότι, βάσει του άρθρου 36, παράγραφος 2, της συνθήκης, το Δικαστήριο έχει πλήρη δικαιοδοσία επί προσφυγών σχετικών με χρηματικές κυρώσεις και χρηματικές ποινές που επιβάλλονται δυνάμει των διατάξεων της ίδιας της συνθήκης.

24 Ενόψει των εξαιρετικών περιστάσεων υπό τις οποίες διαπράχθηκε η παράβαση στην προκειμένη περίπτωση, το πρόστιμο πρέπει να καθοριστεί στο συμβολικό ποσό των 5 ECU, δηλαδή 12 DM.

Επί των δικαστικών εξόδων

25 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, το Δικαστήριο μπορεί να συμψηφίσει τα έξοδα ολικώς ή μερικώς σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι. Επειδή και η προσφεύγουσα και η Επιτροπή ηττήθηκαν εν μέρει, πρέπει να συμψηφιστούν τα δικαστικά έξοδα.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

κρίνει και αποφασίζει:

1) Το πρόστιμο που επέβαλε η Επιτροπή στην εταιρεία Thyssen AG καθορίζεται σε 5 ECU, ήτοι 12 γερμανικά μάρκα (DM).

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Koopmans Bahlmann

Pescatore O'Keeffe Bosco

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Νοεμβρίου 1983.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

H. A. Rühl

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του τέταρτου τμήματος

T. Koopmans

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PIETER VERLOREN VAN THEMAAT ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Τα ουσιωδέστερα πραγματικά περιστατικά

Με την υπό κρίση προσφυγή που ασκήθηκε από γερμανό παραγωγό χάλυβα, την εταιρεία Thyssen AG, που στο εξής θα αναφέρεται ως προσφεύγουσα, ζητείται η ακύρωση μιας απόφασης της Επιτροπής, της 18ης Ιουνίου 1982, με την οποία επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 58, παράγραφος 4, της συνθήκης ΕΚΑΧ, πρόστιμο 288 825 ECU, επειδή υπερέβη την ποσόστωση παραγωγής για το πρώτο τρίμηνο του 1981. Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι της ανακοίνωσε την ακριβή ποσόστωση παραγωγής για το τέταρτο τρίμηνο του 1980 πολύ καθυστερημένα, ώστε δεν ήταν πλέον σε θέση να χρησιμοποιήσει ολόκληρη την ποσόστωση αυτή. Είναι βέβαιο ότι στην προσφεύγουσα ανακοινώθηκε ποσόστωση για τα προϊόντα της κατηγορίας Ι (προϊόντα ελάσεως), ύψους 1 159 701 τόνων, στις 3 Νοεμβρίου 1980. Επειδή διαπιστώθηκε ότι η ποσόστωση αυτή είχε υπολογιστεί εσφαλμένα, η προσφεύγουσα πληροφόρησε σχετικά την Επιτροπή με τηλετύπημα της 11ης Νοεμβρίου. Με πράξη της 11ης Δεκεμβρίου 1980, που περιήλθε στην προσφεύγουσα στις 17 Δεκεμβρίου, η Επιτροπή καθόρισε την τριμηνιαία ποσόστωση σε 1 227 736 τόνους. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η καθυστερημένη αυτή πράξη την εμπόδισε να εκτελέσει όλες τις παραγγελίες που αφορούσαν την παράδοση, στην επιχείρηση

1 — Μετάφραση από τα ολλανδικά.